

apud homines de vulgo, malè feriatos
aut malè educatos etiam sæculares *tur-*
pus macula est: quòd sic sese invicem
convitiis lacerent, æmulorum suorum
famam declinato competente foro
apud quoscunque obvios proscindant:
apud homines verò politos in sæculo
Clenodia est: quòd eos, quos pro ho-
stibus, aut iniquis boni alieni raptori-
bus habent, sine strepitu, sine sparsis
per vulgus libellis diffamatoriis coram
iudice competente conveniant, & jus
suum strenuè quidem, sed etiam sine
convitiis coram ipsomet iudice prose-
quantur. Sic inquam statuo potiori
jure, quòd vera sit *Clenodia* quorum-
cunque demum Religiosorum idem
sanctè & exactè observare.

C A P U T IV.

Memorable NOTA F. Gisberti
Prioris depositionibus tredecim subjunctum
examinatur per partes; pro merito castiga-
tur, & variorum errorum con-
vincitur.

Nota F. Gisberti Prioris: *Hoc ne-*
gotium totum directum fuit urgenti-
bus Jesuitis per hereticum & Apostatam
Episcopum (hoc primum membrum) *qui*
violentà manu restrinxit manus Ordinis.
Hoc alterum.

Præmonito Lectore, quòd post sub-
scri-

scriptum nomen Notarii notamen injuriosum à privato subscriptum nihil probet in instrumento legitimo notariali, quovis in perpetuum tempore, valituro: sed potiùs id ipsum vitiet, jam insinuavi cap. 2. §. 1. n. 3. circa finem.

Resp. 1. ad 1. Membrum Notaminis.

Sicut in Depositionibus 4 Monialium, quæ post 150 annos, ab adepta possessione Achatiani Monasterii à Jesuitis, aspexerunt priùs lucem, varia continentur vagè ac genericè, ex quibus genuinus, ac particularis sensus non adeò facilè elici potest, ità quoque horum verborum *Notaminis Gisbertiani* sensus videtur ambiguus, sive incertum esse; quid propriè per verba ista intenderit. Vel voluit dicere: quòd causa principalis, ac primaria, ut ita loquar, directiva, vel quòd principalis totius negotii executiva, vi cujus Jesuitæ indepti sunt possessionem Achatiani cœnobii, urgentibus Jesuitis fuerit Episcopus hæreticus & apostata. Quidcunque dicatur: Error est palmaris ac multis ex capitibus in vito intelligente intolerabilis. Nam 1. quæ cohærentia depositionis 8. 4. Monialium cum isto *Notamine*? Si enim tandem PP. Jesuita Ordine inscio Roma à Gregorio XIII suppresso nomine S. Dominici emptionem Monasterii impetrârunt; quomodo hujus

I.
Gebhardus
nec fuit
causa pri-
maria dire-
ctiva, nec
executiva
negotii
totius.

negotii totius principalis ac primaria
causa fuit, imprimis directiva, Episco-
pus hæreticus & Apostata? Et ex qui-
bus documentis authenticis probatur;
quod directione suâ tam dexterè ac fe-
liciter urgentibus Jesuitis totum nego-
tium apud Gregor. XIII. ad umbilicum
perduxerit Episcopus hæreticus & Apo-
stata, adeoque potens Romæ fuerit?

II.

Non debet
pro anno
1582. Geb-
hardus pro-
clamari
Episcopus
hæreticus &
apostata.

2. Jesuitæ acceperunt possessionem
anno 1582, 17 Septembris. Tunc au-
tem Archi-Episcopus Gebhardus non-
dum fuit hæreticus & apostata, qui 4
post mensibus, scilicet 2 Februarii, an-
no 1583, usum Augustanæ Confessionis
indulxit, celebratis infandis nuptiis, &
Cal. April. à Gregorio XIII. depositus
fuit, prout Michaël ab Isselt coævus &
oculatus testis tum in historia sui tem-
poris, tum in Bello Coloniensi obser-
vat. Ergò falsissimum est, quòd anno
1582, quo Jesuitæ acceperunt posses-
sionem 17 Septembris Achatiani cœno-
bii totum negotium direxit Episcopus
NB. hæreticus & Apostata. Fieri potuit,
& præsumptio est, quòd & anno 1582,
& fors pluribus ante Gebhardus corde
intimo celârit hæresin. Interim in re
tanti momenti non valet tritum illud:
Accingendus habetur pro accincto; nec
notamine privatos intrâ parietes, mul-
tò minùs schediafmate luci publicæ da-
to priùs quis debet proclamari hæreti-
cus

cus & apostata, & quidem in tali gradu constitutus, idque per privatum, quam pro anno illo, quo id factum esse legitimè constat.

3. Transmisso, quòd anno 1582. in corde, aut animo hæreticam pravitatem amplexus sit Gebhardus: Ad quid servit, obsecro! post sesqui Sæculum eum pro hæretico & apostata pro tempore, quando talis nondum erat, schediasma te impresso proclamare. Rei totius cardo vertitur in hoc: An Jesuitæ jure vel per nefas fuerint aut sint possessores loci illius, quem olim Monasterium Achatianum occupavit? An ergò tempore illo, quo Jesuitæ occupârunt hoc Monasterium, Gebhardus quâ Delegatus Pontificis, & quâ Ordinarius in Moniales sibi subjectas jure agere non potuit? An ob hæreseos suspicionem, qua non obstante (V. c. 1. n. 3.) negotium hoc ei, & duobus aliis Episcopis commisit Pontifex, vel internam etiam hæresin jurisdictio & potestas amittitur? Si non, ad quid ergo conducit data publico *Notaminis Gisbertiani* post tantam annorum seriem notitia? Ubi demum terrarum sumus mi bone Promulgator Anonyme? Aut quis inconsultus calumniandi pruritus animum torsit tuum? Si ex tuo vel meo Ordine adhuc ipsam Archi-Episcopum Gebhardum, vel alium Religiosus quidam refugisset, ab

III.
Licet
Gebhardus
anno isto in
corde fuisse
hæreticus,
tamen
& vi subde-
legationis
Pontificiæ,
& quâ Or-
dinarius
agere
potuit.
Hinc ad
rem sub-
stratam ni-
hil facit
istius Nota-
minis pro-
mulgatio.

Argumen-
tum ad ho-
minem.

Ordine & fide factus apostata; & ipsura
etiam *fidelem Sacrae Romanae Ecclesiae fi-
liam*, Urbem dico Coloniensem, per-
vertere voluisset anno &c. an ideo, quæ
in Ordine existens v. gr. ex commissio-
ne summi Pontificis, aut vi officii an-
tea egisset, irrita declarari possent, sub
prætextu, quod Religiosus ille postea
hæreticus & apostata factus sit: etiam
dato, quod tempore, quo in Ordine
religioso existens commissionem suam
executus est, jam tum in corde hære-
ticus fuerit. Capisne vim argumenti?

IV.
Quinam
proprie di-
rexerint,
& executi
sint inten-
tionem
Pontificis
circa pos-
sionem
Monasterii
S. Achatii
à Jesuitis
captam.

4. Quâ fronte vel quo verisimilitu-
dinis colore dici potest hæreticus & apo-
stata fuisse præcipuus comœdiæ hujus
actor, sive quoad directionem, sive
quoad executionem? Jam supra monui
c. 1. n. 3. quod Archi-Episcopo Colo-
niensi tunc temporis amoribus suis im-
plicito, licet nondum hæretico mani-
festo, omnibus tamen benè sentienti-
bus suspecto, soli ratione executionis
filius non sit supremus Pastor; præterire
tamen eum sine nota tunc nondum po-
tuerit: & hinc Archi-Episcopo simul
Trevirensi, & Amerinensi Episcopo.
Dein etiam RR. DD. Groppero &
Wippermanno immediatè vices suas
sub hac clausula demandârît: ut vel si-
mul, vel seorsim plenam haberent po-
testatem Bullam Papalem exequendi,
quæ frigidè primùm ab Gebhardo ex-
cepta

cepta fuerat. Quomodo jam concipi potest, quòd is idem totum negotium direxit? Dicamus quòd res est. Principalioribus Commissariis in 8vum jam mensem cunctantibus soli RR. DD. Gropperus & Wippermannus pro potestate sibi immediatè à Pontifice data totum negotium direxerunt & executi sunt. Dein metus Apostolicæ & Cæsareæ indignationis incurrendæ, item ne duo alii in Bulla denominati Episcopi se immiscerent, Gebhardo supremas extorsit literas: quibus & permisit executionem mandatorum Apostolicorum, & subdelegatorum sententiam confirmavit, autoritate suâ roboravit, iisque contra quoscunque opposcentes terminis consuetis, diplomatibus ejusmodi inferi solitis, opem & assistentiam appromisit, V. C. 5. Lit. D. & E.

5. Pseudopoliticorum principium est: cum ingenio & cohærentia quadam mentiendum esse. Quilibet bonus utique statuet nunquam esse mentiendum. Interim æquum quemcunque, aut imparbialem appello judicem: An non crassa aliqua contradictio statim sub oculos cadat in his verbis: *Urgentibus fessuitis totum negotium direxit Episcopus hæreticus & Apostata? Jam fieri video, fieri qua posse negabam, nempè sicut invidiam Societati parere natum est, F. Prioris Specht* **NOTA**, ab Anonymo

V.
Non est
ulla veri
species hæ
reticum &
apostaram
dixisse
totum ne
gotium, vñ
cujus So
cietas se
dem alicubi
stabilem
accipiat;
nec id præ
sumi potest
de Gebhar
do.

post

post integrum & medium Sæculum typis datum, ac cum strepitu divulgatum: quod in supremo gradu faverit hæreticus & apostata Episcopus Jesuitis urgentibus: ità pariter lippis & tonsuris notum est Jesuitis favens negotium, maximè vi cuius stabilem tandem sedem aut domicilium obtinent, non dirigi aut executioni dari ab hæreticis tanquam primariis causæ patronis: multò minùs ne vel in suspicionem cadere potest; quòd Gebhardus id fecerit. Ille nimirum, qui novæ sectæ Pseudo-Apostolum, & in historiis notum Coloniae, dum in Metropolitana, armatis stipatus, venenum è cathedra spargebat, à Societatis hominibus fractum ac profligatum vidit: ille ipsus ita Jesuitis contra fas omne faverit; de quo nos certis habemus documentis, quòd variis clam artibus eos ex urbe ejicere conatus sit? Ecce vides mi Anonyme Promulgator *Gisbertiani Notaminis*: quòd ob multos, quibus scater, erroribus, *Notamen* istud opportunius in utero extinctum fuisset, quàm obstetricante improvida animositate tua luci publicæque crisi post tot annorum intervalla expositum. Collyrio tibi opus est, si id nondum vides. Saltem alto supercilio ne despice sequentia.

Resp. 2. Ad Notaminis Gisbertiani partem alteram, scilicet: quòd Episcopus

pus

pus iste hæreticus & apostata violentâ manu restrinxit manus Ordinis, hoc quoque membrum purulentâ tabe laborare. Nam

1. Ego omnia in causa hac acta, & fideliter in Archivio nostro asservata excutiens & relegens, non invenio vestigium violentiæ adhibitæ ab Gebhardo Ordini, de quo sermo. Sed hoc solùm: quòd mandatis Pontificiis tandem ex causis suprâ dictis morem gerens Gebhardus autoritate sua contrâ quoscunque opposcentes stylo consueto munierit patentibus literis RR. DD. Commissarios & Subdelegatos Pontificios. Si citius etiam gessisset morem Pontifici, & jussisset executioni mandari etiam ea, quæ controversiam quàm cum FF. Prædicatoribus natam inaudierat Pontifex (V. c. 3. §. 4. resp. 3.) concernebant, quæ species violentiæ? Dein lego in literis à Rectore Colleg. Soc. J. tunc temporis ad P. Præpositum Generalem Romanam missis sequentia: *Eodem die, qua ingressi sumus Monasterium S. Achatii à RR. DD. Commissariis actum est cum R. P. Priore Dominicanorum; cui Commissionem Apostolicam, & Bullam intimârunt, literasque Reverendissimi Archiepiscopi porrexerunt monentes, ut quiescerent, nihilquo contra molirentur: præsertim cum ipsi in Monasterium S. Achatii nihil NB. juris haberent: quemad-*

VI.
Quid nomine
Archi - Episcopi, &
Pontificis
egerint cum
PP. Dominicanis RR,
DD. Commissarii.

modum ex ipsa fundatione constaret. Initio quidem R. P. Prior aliquas difficultates obmovebat: sed postea aliquid remittens respondit, se ad Capitulum relaturum; cui visum est Societatem in hoc Monasterio, temploque possidendo non esse impedendam. Hucusque literæ Rectoris Col. ad P. Generalem Soc. Si his fidem denegas Anonyme Promulgator *Notaminis Gisbertiani*, & extraordinariorum dispositionum; quæ jam falsitatum variarum convicta sunt; vide sis, ut falsitatum quoque convincas ea, quæ nos ex Archivio & historiâ Collegii nostri, prout invenimus, fideliter communicamus. Interim dum pacato animo examinabis, quænam vero similia sint; rumina simul ea, quæ c. 3. §. 1. allata sunt, ut ante omnia videas, & solidè discutias, cujus Ordinis fuerint Acharianæ inclusæ: & an ex iis erui non possit, verum esse notabile illud dictum RR. DD. Commissariorum Sedis Apostolicæ in partibus: *Nil juris habere in Monasterium S. Achatii, tanquam Ordini suo subiectum, Dominicanos*, adeoque neclædi eorum jus nec violentâ manu restringi potuisse manus hujus Ordinis. Dein præter multa alia, quæ tua tibi suggerere poterit prudentia, variarumque rerum notitia, cordi quoque sume sequentia.

2. Si restricti
 ti, & quidem
 popo heretico
 iâ ratione aut
 strictæ fuerit
 vis impeditus
 um Apostolicum
 ficem, ad Ar
 essem, & Ep
 ut æqualem cur
 nienti velur pri
 rissarii potestate
 miniumne hor
 rinxit Gebha
 no Orbe Chris
 tentis illatæ
 r? Quis mot
 bhardi juxta
 reuici & apost
 iderit: ut nec
 r excipiendi u
 quem sub Sole
 no sequenti 15
 missent ii,
 taria manu ma
 nis debebant,
 Achariane do
 tis possessorib
 t autem vesti
 strionis, apu
 debebat ex p
 Monasterium S
 m subiectum

2. Si restricta fuerunt manus Ordinis tui, & quidem violenta manu ab Episcopo hæretico & apostata. Dic, amabo quâ ratione aut modo immaniter adeo restricta fuerunt? An in primis tunc temporis impeditus recursus NB. ad Nuntium Apostolicum, ad summum Pontificem, ad Archi-Episcopum Trevirensem, & Episcopum Amerinensem qui æqualem cum Archi-Episcopo Coloniensi velut principaliores Con-Commissarii potestatem à Papa acceperant? Omniumne horum & aliorum manus restrinxit Gebhardus? Nullum ergò in toto Orbe Christiano tribunal, in quo violentiæ illatæ querimonia deponeretur? Quis mortalium infinitam adeo Gebhardi juxta *Notamen Gisbertianum* hæretici & apostatæ potestatem esse crediderit: ut nec protestandi, querendi, aut excipiendi ullo documento locum aliquem sub Sole reliquerit? Saltem cum anno sequenti 1583. depositus fuit, reclamassent ii, vel saltem ob *restrictas violenta manu manus* reclamare tunc temporis debebant, quorum intererat: ut ne Achatiane domus malè alienata injustis possessoribus relinqueretur. Nullum autem vestigium ullius legitimæ oppositionis, apud quos ea fieri poterat aut debebat ex parte eorum, qui jus in Monasterium S. Achatii tanquam sibi olim subiectum prætendunt, aut vidi-

VII.
Ostenditur ex variis capitibus ad oculum, quàm falsum sit restrictas fuisse manus Ordinis scilicet fratrum Prædicatorum violenta manu.

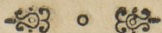
mus, aut audivimus, aut suspicati sumus jam à sesqui Sæculo captæ possessionis. Et ultrò adhuc aliud sesqui Sæculum indulgeo, donec legitimis ex documentis constet, quòd re ipsa violentia ab Gebhardo, mandata Pontificia tandem implente, adhibita fuerit Ordini, & quidem tali, cui *semper* Achatianæ inclusæ *sine ulla exceptione* subjectæ fuerant.

VIII
Recensentur tres falsitates Notaminis Gisbertiani, & ostenditur quàm improvidè ejus promulgator refricavit antiquum vulnus illustrissimæ Truckseñorum gentis.

3. In Notamine Gisbertiano falsum ergo est 1. quòd totum negotium directum fuerit ab Gebhardo, sive Episcopo vel Ordinario tunc temporis. 2. Quòd is pro tempore illo proclamari possit tanquam hæreticus & apostata. Maximè, cum ipsissimus ipse in diplomate ad RR. Gropperum & Wippermannum dato 7 Septembris, 1782, patheticis plus vice una verbis declarat; quòd *debitæ venerationis ac obedientiæ sedi Apostolicæ præstandæ causâ* ipse negotiî totius executionem in se suscipere libenter vellet; aliis autem negotiis impeditus non possit; adeoque eam ipsis committat; ac seriò ita quidem commendet, ut nullo objecto obice terreri aut impediri se patiantur, sed *propagationem Divinæ gloriæ, conservationem NB. Catholicæ Religionis, & debitam erga mandata Pontificia observantiam cordi ducant*, V. c. 5. L. D. 3. Falsum est, quòd violentâ manu restrinxerit, aut restringere

gere etiam potuerit manus Ordinis, qui in Achatianas jus prætendebat; & tempore illo, quo executioni dari permisit Bullam Gregorii XIII. & multò minùs temporibus insequentibus. Atque ex his sponte suâ sequitur, mi bone Promulgator pinguis notaminis Gisbertiani! quàm incautè ac improvidè non tantùm Societatis famam arroseris: sed & schediafmate ad causam principalem, quam tibi per decursum sapius explicavi, nil profuturo ansam summam de te querendi Illustrissimæ cuidam familiæ suppeditaris. Equidem supponere non possum crassam adèò in te ignorantiam, quòd nescieris, quis Episcopus isto tempore, quo à Jesuitis Achatiani parthenonis capta est possessio, tunc Colonienfis fuerit, & quòd nulum alium quàm hunc F. Gisbertus Prior indigitare voluerit aut potuerit. Ad quid jam servit Illustrissimæ Trucksesiorum Genti in roga & sago clarissimæ, ac optimè de re Catholica premeritæ antiquum vulnus refricare in impresso schediafmate quaquaversum distributo, imò quòd pejus ac periculosius pro te est, ad quid ex palmariibus adèò falsitatibus, prout jam liquido demonstravi, augetur Gebhardi sce-
 lus, & publico imponitur? Si mi Anonyme Promulgator! tam invisæ Trucksesius rei unum è majoribus sive tui Or-

Argumen-
 tum ad ho-
 minem.

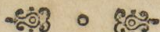


dinis, sive sanguinis habuisses hæreticum & Apostatam: & ego ulcus istud post sesqui Sæculum in folio impresso ad rei substratæ principale punctum nihil admodum contribuyente denuo oculis omnium exponerem: imò scelus duplici ex falsitate augerem: an non queroris merito? Jam autem eò cautiùs agendum erat: quo & familia Gebhardi illustrior; & quò minùs ad punctum principale (an Jesuitæ sint iniqui possessores Achatiani Monasterii) decidendum id contribuebat: prout affatim tibi demonstratum est. Claudite nunc rivos... sat prata biberunt, & sat responsum ad *tredecim Depositiones duarum velatarum, & duarum laicarum sororum coram testibus idoneis tectore & fabro ferrario.* Item ad *notabile Nota F. Gisberti Prioris.*

IX.
Corollarium ex hæctenus allatis conficitur cum alloecutione ad Promulgatorem schediaf-matis.

Jam ut unde incepit, revertatur oratio, corollarium quoddam ex hæctenus allatis sit tibi pro collyrio mi bone Promulgator anonyme horum omnium! Et oretenus affirmare, & scriptis in Curia aliqua contestari, & impresso schediafmate tuo persuadere ausus & conatus es Orbi: injusto Jesuitas titulo etiamnum possidere locum, quem modò Gymnasium Tricoronatum ad 90 circiter pedes versùs Septentrionem occupat. Hic præcipuus te inter & me status est quæstionis. Prætermittendo varia sine convitiis quidem & calumniis, seridò tamen

tamen ad extremum te alloquor, ac in-
terrogo: an purè nitaris depositionibus
tuis, & Notamine Gisbertiano; vel alia
adhuc momenti longè majoris recondita
in penu habeas argumenta, quibus
tandem doceas: *Jesuitas per fraudem
egisse Romæ subicendo nomen Ordinis;
P. quendam Jacobum peccasse predicando,
& Confessiones audiendo in Monasterio S.
Achatii; item Jesuitas muros de nocte per
se vel alios effringendo in Cœnobium per-
rupisse; totum negotium per hereticum &
apostatam Episcopum, qui violenta manu
restrinxerit manus Ordinis perurssisse;*
aliâque quæ in Depositionibus conti-
nentur, attentasse, &c. Si argumenta
ejusmodi solida habes, gere tandem
morem rationi sanæ, Theologiæ, &
juris utriusque placitis; conveni nos
coram Judice ac foro competente. Si
autem non habes, ad quid plausus iste
inanis & vacuus? Majores tui, si soli-
dis poterant probare fundamentis, Je-
suitas criminum in schismaticate tuo
nupero obtrusorum reos esse, jam du-
dum debebant agere; & recuperare Or-
dini tuo sacro ablata, & certè tempo-
ribus maximè iis, quæ faventiora erant,
ad id jam dudum se accinxissent. De te,
qui post sesqui Sæculum merces obso-
letas venum exponis cum plausu tanto:
Quid dicam? Hoc dicam intrepidè: Si
non adfers in judicio ac foro compe-



tente (quòd jam sæpiùs & denuò inculco; quia pagellis in vulgus ituris tecum non certabo) meliora, ac ea, quæ modò appensa in staterâ inventa sunt minùs, imò sibi contradicentia habere; dicam, inquam, quòd vel præceptis quidam imperus, aliis de causis auctus te impulerit, vel etiam improvida fortè aliqua persuasio: quod de rebus antè centum quinquaginta annos gestis Jesuitæ in Archiviis suis vel non asservârunt, vel non tam facilè reperturi sînt genuina, & authentica documenta, quibus schediasma tuum confodiatur.

Interim da veniam, si quid liberius dixi non ad contumeliam ullius, sed ad defensionem meam. Potes considerare, quantam mihi respondendi necessitatem imposueris. S. Aug. Ep. 174. Si culpa est respondisse, queso, ut patienter audias, major est provocasse. Sed facessant querimonia. Sit inter nos pura germanitas, & deinceps non questionum (maximè diffamantium) sed caritatis ad nos scripta mittamus. S. Hier. Ep. 18. Pura Germanitas, quàm S. Hier optat, stare etiam potest inter duos de jure, aut loco aliquo litigantes, modo jus suum quisvis prosequatur, modò in jure præscripto. Quamdiu hoc ab utraqûe parte servatur, non est discordia. Ille autem eam inchoat; qui competens forum

rum neglig
quaqua spar
mat. Igitur
tis. Amem
conscientiâ
proprium tu
Thomas incu
ervatis) qua
gis proponen
p. 116. Et
ens scriptis
si cum sus
amicitia, q
stravite
S



rum negligendo , & voce & libellis
quaqua sparsis partem adversam diffama-
mat. Igitur tollamus ista omnia de me-
dio. *Amemus pacem* (etiam dum in
conscientiâ obligari nos putamus ad jus
proprium tuendum , debitis , ut D.
Thomas inculcat , circumstantiis ob-
servatis) *quam doctus & indoctus intel-
ligit præponendam esse discordia.* S. Aug.
Ep. 116. Et si extra forum compe-
tens scriptis aut replicis non agatur,
*nisi cum suspitione invidia & lesione
amicitiæ , quiescamus ab his , & no-
stra vita , salutique parcamus.*

S. Aug. Ep. 15.

